

Delårsrapport aug 2023

Kultur- och fritidsnämnden

Innehållsförteckning

1 Nämndens ansvar och uppdrag	2
2 Sammanfattning.....	3
3 Händelser av väsentlig betydelse.....	4
4 Målprognos.....	5
5 Personal	7
6 Ekonomi	8
6.1 Driftredovisning.....	8
6.2 Verksamhetens nettokostnader.....	9
6.3 Alla prognoser	10
7 Investeringar	11
8 Risker	14
9 Bilagor.....	15

1 Nämndens ansvar och uppdrag

Nämndens grunduppdrag

Kommunfullmäktige har fastställt reglemente för kultur- och fritidsnämnden. Enligt detta ansvarar nämnden för kommunens kultur- och fritidsverksamhet. Vidare har nämnden till uppgift att främja kultur- och fritidsverksamhet samt genom nära samarbete stimulera och stödja föreningar och organisationer som är verksamma i kommunen. Nämndens verksamheter är, förutom ett folkbibliotek, frivilliga verksamheter för kommunen.

Styrande dokument

- Barnkonventionen
- Bibliotekslagen
- Biblioteksplan 2021 - 2024
- Kultur- och fritidsplan 2022 - 2026
- Strategi för förebyggande och hälsofrämjande arbete för barn och unga i Danderyds kommun
- Kultur- och fritidsnämndens friluftspan

Organisation

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bedrivs inom ramen för fem huvudsakliga verksamhetsområden:

Nämnd och förvaltning

Central administration som ger stöd och service till nämnden och nämndens verksamheter. Här ingår bland annat registratur, ärendeberedning, nämndadministration och ekonomistöd.

Anläggningar och föreningsstöd

Omfattar idrottsplatserna Danderydsvallen IP, Enebybergs IP, Djursholms IP, Stockholm IP samt idrottsplatsen vid Danderyds gymnasium. Nämnden ansvarar för drift, underhåll och investeringar samt har anställd driftpersonal. I vissa fall förekommer föreningsdrift. I uppdraget ingår ansvar för strandbad, rid- och motionsspår, spontanidrottsytor såsom utegym, MTB spår, padelbanor med mera samt drift av starten på Roslagsleden. Vintertid plogas banor för skridskoåkning på Edsviken och Ösbysjön och skidspår anläggs i Rinkebykogen och på Djursholms golfbana. Driften av Mörby- och Vasabadet är upphandlad. Årligen fördelas cirka 6 miljoner kronor i kontantstöd till föreningar. Föreningslivet stöts även genom subventionerad uthyrning av lokaler i idrottshallar och gymnastiksalor. Lokalerna hyrs via tekniska kontoret eller skolorna. Nämnden delar årligen ut stipendier till barn- och ungdomsledare.

Ungt Fokus

Ungt Fokus arbetar utifrån två inriktningar; främjande relationer och aktiviteter samt förebyggande åtgärder med klassiskt uppsökande uppdrag i samverkan med socialtjänst,

ungdomsmottagning, polis, skola och föreningsliv. Gemensamt för de båda inriktningarna är ungdomsmedverkan.

Det uppsökande arbetet syftar till att skapa relationer för att få kunskap, så att rätt insats kan koordineras till rätt ungdom. Arbetet syftar också till att nå fler ungdomar i målgruppen i hela kommunen. För att få största möjliga effekt samverkar ungt fokus i olika projekt med bland andra Danderyds basket, Danderyds sportklubb och Mörbyskolan.

Kultur- och aktivitetshuset Demo riktar sig till ungdomar 13 till 18 år och är en plats som stödjer drömmar och visar på möjligheter. Här finns café, rep- och träningslokaler, studios för musikproduktion, minibibliotek och podcast och mycket mer. Ungdomscentrum i Enebyberg har fokusålder 11 - 12 år och erbjuder café, ateljéer, samt mycket mer. Vid träffpunkt Enebyberg finns en inskriven fritidsverksamhet inom LSS för barn och ungdomar samt en öppen seniorverksamhet. I ungt fokus uppdrag ingår även fritidsutvecklare med LSS-uppdrag samt ansvar för kommunens preventionsarbete inom ANDTS och psykisk hälsa.

Bibliotek

Nämnden driver fyra folkbibliotek med huvudbibliotek i nya lokaler i Mörby centrum samt filialbibliotek i Enebyberg, Stocksund och Djursholm. Från biblioteken utgår en uppsökande verksamhet ”boken kommer” till personer som inte kan komma till biblioteket.

Bibliotekswebben, som utgör ett viktigt komplement till de fysiska biblioteken, tillhandahåller e-medier, läsinspiration och möjlighet att reservera böcker och att göra omlån. Folkbibliotekets personal har till och med juni 2023 bemannat skolbiblioteket på Danderyds gymnasium, en tjänst som skolan betalat för.

Kulturskola och kulturstöd

Kultur- och fritidsnämnden driver Danderyds kulturskola med cirka 1 100 elevplatser för undervisning i konstformerna musik, konst, dans och teater. Verksamheten utformas så att elever möts och utvecklas genom gemensamt utövande i olika former av konserter och föreställningar. Att väcka lust till eget skapande och till att göra skillnad för individen och samhället är en viktig utgångspunkt. Utöver Danderyds kulturskola ges bidrag till fem privata musikskolor. Kulturföreningarna ges årliga bidrag och samarbetar nära förvaltningen. Det finns även projektbidrag som syftar till att stödja externa och interna projekt. Nämnden delar årligen ut kulturstipendier och hedersplakett samt ansvarar för den kommunala konstsamlingen. Kulturenheten erbjuder evenemangsutbud främst för de prioriterade grupperna barn, unga och seniorer.

2 Sammanfattning

Nämnden har två mål för 2023 och båda bedöms att uppnås under året.

Nämnden har ett särskilt fokus under året på flickor i tonåren, med satsningar för att ta reda på vad som är ett intressant utbud för målgruppen.

Nämndens anläggningar och föreningsstöd syftar till att skapa goda förutsättningar till fysisk aktivitet. Inom ramen för den så kallade Danderydsmodellen har fem föreningar på eget initiativ och med egna medel investerat i totalt elva konstgräsplaner. Modellen har tjänat väl men innebar stora ekonomiska och administrativa krav på föreningarna. Kommunfullmäktige beslutade 13 december 2021 (§ 155) att uppdra åt kultur- och fritidsnämnden att erbjuda de berörda fotbollsföreningarna att överta konstgräsanläggningarna. Överlåtelsen ägde rum 3 april 2023 och kultur- och fritidsnämnden ansvarar nu för drift, investeringar samt uthyrning.

För år 2023 prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot nettobudget om 1,5 miljoner kronor vilket motsvarar 1 procent av budgeterade nettokostnader. Detta beror främst på att kommunen har erhållit en skatepark till ett värde av 1,8 miljoner kronor som gåva vid Djursholms IP. Utfallet för perioden är en positiv avvikelse om 2,7 miljoner kronor jämfört nettobudget.

Utfallet för perioden på investeringsprojekt är 35,7 miljoner kronor. Detta innefattar bl a övertagandet av konstgräsplaner och utbyten av konstgräs.

3 Händelser av väsentlig betydelse

Kultur- och fritidsnämnden har förvärvat fotbollsföreningarnas konstgräsplaner

Kommunfullmäktige beslutande 12 december att Danderyds kommun ska köpa de konstgräsanläggningar som fotbollsföreningarna har anlagt inom ramen för den så kallade Danderydsmodellen, där föreningar fått bygga och finansiera sina egna planer på kommunens mark. Överlåtelsen ägde rum 3 april 2023 och kultur- och fritidsnämnden ansvarar nu för drift, investeringar samt uthyrning.

Gåva skatepark

Genom ett privat initiativ har en skatepark iordningsställts vid Djursholms IP. Gåvan överlämnades under våren i samband med en invigning. Skateparken ingår nu i det utbud av varierande spontanidrottsytor som Danderyds kommun erbjuder.

Minskat granulatläckage från konstgräsplaner

Investeringar i nya arbetsmaskiner gör att det granulat som under vintern plogats av kan rengöras och nästan till 100 procent återanvändas.

Efter sommarens byten av konstgrässystem på Enebybergs IP och Stockhagens IP är nu fyra av de sex utbytta systemen granulatfria och innehåller i stället sand. För de planer som fortfarande har granulat används längre grässtrån som bättre håller granulatet på plats. För att hindra granulatspridning vid vinterdrift har planen på Enebybergs IP fått fysiska barriärer i form av stoppanter mot Rinkebyskogen.

Biblioteket utvecklas med stöd från kulturrådet

Bidragen från Kulturrådet är viktiga för bibliotekets möjlighet att bedriva utveckling. Under 2023 arbetar biblioteket med sju projekt som finansieras av Kulturrådet. Projekten avser bland

annat tillgänglighet, utveckling av ungdomars läs- och skrivförmåga, att förstärka små barns språkutveckling samt fortsatt arbete med den dubbelt prioriterade målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning.

Kulturskolan med stöd från Kulturrådet

Bidrag från Kulturrådet är viktiga för kulturskolans möjlighet att bedriva utveckling. Under 2023 arbetar kulturskolan med två projekt som omfattar fortsatt arbete med prova-på kursen, Kulturverkstad för kommunens 7-åringar, Kulturverket -en öppen kulturverksamhet för ungdomar 13-19 år på Danderyds gymnasium och Demo. Utvecklingsarbetet omfattar även att kunna erbjuda fördjupad undervisning samt att i dialog med unga utveckla verksamheten för att få fler ungdomar att både börja och stanna kvar.

Träffpunkt Enebybergs bjöd in till Träffpunktens dag

31 januari bjöd alla verksamheter i huset in till aktiviteter för alla åldrar. Biblioteket hade högläsning för seniorer och för barn samt ett existentiellt samtal.

4 Målprognos

4.1.1 Kultur- och fritidsnämnden verkar för att främja ungdomars hälsa och välmående

Bedömning

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Nämnden prognostiserar att målsättningen för året kommer att uppnås. Bedömningen baseras i huvudsak på att beslutade aktiviteter i verksamhetsplanen i stort kommer att kunna genomföras under året. Se bilaga. För att med befintliga resurser uppnå större effekt samverkar nämndens verksamheter kring ett gemensamt mål:

"Flickor i tonåren ska erbjudas olika vägar till meningsfulla fritidsaktiviteter"

Flertalet av nyckeltalen baseras på stockholmsenkäten som utförs vart annat år. Nästa år för mätning är 2024.

Nyckeltalet för antal föräldravandrare går i fel riktning och ligger på en extremt låg nivå. Den huvudsakliga orsaken bedöms vara regelverket kring GDPR som gör att föräldraföreningarna måste skicka påminnelser och information om vandringar via skolorna och inte direkt till föräldrarna. För att inte störa skolorna blir kommunikationen mindre aktiv. Bildningsförvaltningen behöver utreda om andra alternativ kan vara mer gynnsamma. I många andra kommuner är det föreningslivet som genomför vandringar mot ersättning.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Andel flickor i årskurs 2 med ledarled fritidsaktivitet ska motsvara den för pojkar (Ungdomsstrategi målområde A)	-	-	■	—
Andel i årskurs nio som kan be föräldrar/vårdnadshavare om hjälp vid personligt problem ska öka (Ungdomsstrategi målområde D)	-	-	■	—
Andel som har blivit mobbade, trakasserade via nätet eller SMS/MMS i år ska minska (Ungdomsstrategi målområde C)	-	-	■	—
Andel som inte använt narkotika i gymnasiets år två ska öka (Ungdomsstrategi målområde B)	-	-	■	—
Andel som inte använt tobak i årskurs nio ska öka (Ungdomsstrategi målområde B)	-	-	■	—
Andel som inte druckit alkohol i årskurs nio ska öka (Ungdomsstrategi målområde B)	-	-	■	—
Antal föräldravandrare i genomsnitt per tillfälle (Ungdomsstrategi målområde D)	1,6	20	■	↘
Elever som är nöjda med kulturskolan, andel (%) (Ungdomsstrategi målområde A)	96%	100%	◆	—
Elever som är trygga i kulturskolans verksamhet, andel (%) (Ungdomsstrategi målområde A)	99%	100%	●	—
I SCB:s Medborgarenkät ska resultat för frågan "Bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen" ingå bland de 25 % bästa kommunerna.	■ Nej	25%	■	—
Index för god psykisk hälsa bland flickor ska öka (Ungdomsstrategi målområde A)	-	-	■	—

4.1.2 Kultur- och fritidsnämnden verkar för att främja alternativ till ensamhet och isolering för äldre

Bedömning

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Nämnden prognostiserar att målsättningen för året kommer att uppnås. Bedömningen baseras i huvudsak på att beslutade aktiviteter i verksamhetsplanen i stort kommer att kunna genomföras under året. Se bilaga. För att med befintliga resurser uppnå större effekt samverkar nämndens verksamheter kring ett gemensamt mål:

"Skapa nya möten och aktiviteter som bidrar till att äldre stärks och finner nya sammanhang"

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
I SCB: medborgarundersökning ska resultat för frågan "Bra utbud av ställen (träffpunkter) för äldre att träffas på" ingå bland de 25 % bästa kommunerna	 Ja	25%		—
I SCB:s medborgarenkät ska resultat för frågan "Bra utbud av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen" ingå bland de 25 % bästa kommunerna.	 Ja	25%		—

5 Personal

Tabellen nedan visar antal personer och antal årsarbetare per augusti jämfört med föregående år

		Antal personer	Antal årsarbetare	Antal årsarbetare 2022	Förändring
Månadsavlönade	Tills vidare	73	64.87	67.3	-2.4
Månadsavlönade	Visstid	7	5.11	4.3	0.8
Månadsavlönade	Samtliga Anställningsformer	80	69.98	71.6	-1.6
Timavlönade	Visstid	7	0.00	0.0	0.0
Timavlönade	Samtliga Anställningsformer	7	0.00	0.0	0.0
Övriga anställningsgrupper	Visstid	36	0.00	0.0	0.0
Övriga anställningsgrupper	Samtliga Anställningsformer	36	0.00	0.0	0.0

Fotnot: Siffrorna som anges är preliminära och kan komma att justeras något med anledning av viss fördröjning av rapportering.

Ett flertal avvikelser förekommer inom verksamheterna och beror på i vilken mån tjänster var vakanta eller ej vid jämförelseperioden förra året eller innevarande år. Tillsvidareanställda inkluderar även medarbetare som är tjänstlediga och deras vikarier finns med bland visstidsanställda. Siffrorna blir på så sätt något missvisande. Förvaltningen har för augusti månad 2023 budgeterat med 70,72 årsarbetare.

Den totala sjukfrånvaron för perioden uppgår till 3,1 procent vilket är oförändrat jämfört samma period 2022. Korttidsfrånvaron har minskat och ligger för perioden på 1,8 procent att jämföra med 2,4 procent 2022.

Personalomsättning på egen begäran ligger för perioden på 7,7 procent att jämföra med 10,8 procent augusti 2022.

6 Ekonomi

För år 2023 prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot nettobudget om 1,5 miljoner kronor vilket motsvarar 1 procent av budgeterade nettokostnader.

Avvikelsen beror främst på:

- En bokföringsteknisk effekt av att kommunen har erhållit en skatepark som gåva vid Djursholms IP. Gåvan om 1,8 miljoner kronor redovisas innevarande år som en intäkt.
- Driftmedel om 0,2 miljoner kronor som avser investeringsprojekt har inte nyttjats för rivning och deponi vid utbyte av konstgrässystem.

Avvikelsen gentemot anslagbudgeten för den ordinarie verksamhetsdriften prognosticeras dock fortsatt bli en negativ avvikelse om 0,5 miljoner kronor. Främst avser det personalkostnader inom anläggningar och central förvaltning som beräknas avvika negativt om 0,3 miljoner kronor till följd av flera samverkande faktorer. Till detta kommer ett utökad behov av rondering och bevakning av sporthallarna vilket ökar kostnaderna med 0,2 miljoner kronor.

Främsta orsaken till det prognostiserade underskottet är vad som framgår under avsnittet för risker, det vill säga en kombination av flera års effektiviseringskrav med ett nu högt inflationsläge. Budgetarna saknar marginal och oförutsedda kostnader och kostnadsökningar kan därmed inte pareras med andra besparingar.

6.1 Driftredovisning

Tabellen visar nämndens intäkter, kostnader och prognosavvikelse för helåret jämfört med budget och föregående år.

Mnkr	Utfall Aug 2023	Budget Aug 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2022
Intäkter	12.9	10.1	16.9	15.1	1.8	12%	15.8
Kostnader	-79.2	-79.0	-119.2	-118.9	-0.3	0%	-111.8
Nettokostnader	-66.3	-68.9	-102.3	-103.8	1.5	1%	-96.1

Utfallet för perioden är en positiv avvikelse om 2,6 miljoner kronor jämfört nettobudget. Avvikelsen beror huvudsakligen på att nämnden erhöll en skateyta som gåva till värde av 1,8 miljoner kronor samt att kapitalkostnaderna avviker positivt om 0,5 miljoner kronor. Dessa kostnader kommer att öka allt eftersom investeringsprojekt färdigställs under året och aktiveras. Även kostnader för el och vatten påverkar periodens utfall positivt med 0,4 miljoner kronor. Detta beror på att budgeten är fördelad i tolfedelar, vilket inte fullt ut speglar när kostnaderna beräknas uppstå. Investeringskostnader som ligger som driftkostnader påverkar periodens utfall negativt med 0,2 miljoner kronor.

Nyttjande av riktade bidrag från kulturrådet gör att såväl intäkter som kostnader ligger 1,0 miljoner kronor högre för perioden jämfört budget.

Prognosen för intäkterna innehåller fortsatt en osäkerhet avseende uthyrning av konstgräsplaner. där utfallet för periodens första fem månader pekar mot ett negativt utfall. Liggande prognos inkluderar ett negativt utfall om nästan 0,5 miljoner som möts upp av ökade intäkter inom andra verksamhetsområden. Avvikelsen beror till del på att planer på Enebybergs IP och Stockhagens IP varit stängda för utbyten av konstgrässystem, men torde huvudsakligen vara en effekt av att föreningarna har fått större frihet att påverka sina kostnader för inhyrning av planer allt eftersom behov förändras.

6.2 Verksamhetens nettokostnader

Tabellen visar fördelningen av nämndens nettokostnader per verksamhet och prognosavvikelse för helåret jämfört med budget och föregående år.

Ansvar (mnkr)	Utfall Aug 2023	Budget Aug 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2022
Nämnd och förvaltning	-3.8	-3.8	-5.8	-5.7	-0.1	2%	-4.5
Anläggningar och föreningsstöd	-32.9	-35.0	-51.4	-52.7	1.3	2%	-47.6
Ungt fokus	-7.2	-7.6	-11.1	-11.4	0.3	3%	-11.4
Bibliotek	-11.1	-11.2	-16.9	-16.9	0.0	0%	-16.4
Kulturskola och kulturstöd	-9.2	-9.3	-14.1	-14.1	0.0	0%	-13.4
Träffpunkt	-2.1	-2.0	-3.1	-3.0	-0.1	3%	-2.8
Summa Kultur- och fritidsnämnden	-66.3	-68.9	-102.3	-103.8	1.5	1%	-96.1

Nämnd och förvaltning

Nämnd och förvaltning prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med drygt 0,1 miljoner kronor vilket motsvarar 2 procent av budgeterade nettokostnader. Detta beror på tillkommande lönekostnader i samband med att tre chefer slutat under året. Kostnaderna beror på förändrade lönenivåer, utbetalning av kvarstående semesterdagar samt dubbla lönekostnader vid introduktion. Påverkar gör även hur dessa kostnader fördelas inom bildningsförvaltningen mellan kultur- och fritidsnämnden samt utbildningsnämnden.

Anläggningar och föreningsstöd

Anläggningar och föreningsstöd prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med drygt 1,3 miljoner kronor vilket motsvarar 2 procent av budgeterade nettokostnader. Den positiva

avvikelsen beror på att nämnden har erhållit en skateyta som gåva till ett värde av 1,8 miljoner kronor samt att investeringskostnader på driften förväntas avvika positivt om 0,2 miljoner kronor. Lägre intäkter för uthyrning av planer samt högre kostnader för personal och rondering av hallar påverkar negativt om 0,6 miljoner kronor.

Utfallet för perioden är en positiv avvikelse om 2,1 miljoner kronor som främst beror på den erhållna skateytan som gåva om 1,8 miljoner kronor samt att kapitalkostnaderna ligger 0,5 miljoner kronor under budget.

Ungt Fokus

Ungt fokus prognostiserar en positiv avvikelse om nästan 0,4 miljoner kronor. Avvikelsen beror huvudsakligen på högre deltagarantal på fritidsträffen vilket ökar intäkterna med nästan 0,3 miljoner kronor. Påverkar gör även personalkostnader som till följd av vakanser beräknas bli 0,1 miljoner kronor lägre.

Utfallet för perioden avviker positivt om 0,4 miljoner kronor och beror huvudsakligen på lägre personalkostnader i samband med vakanser samt högre intäkter för fritidsträffen.

Bibliotek

Biblioteket prognostiserar ett utfall enligt budget.

Utfallet för perioden avviker positivt om 0,1 miljoner kronor och beror på att budget för intäkterna från vårterminens försäljning av bibliotekstjänster till Danderyds gymnasium är fördelad i tolfte delar. Denna verksamhet upphörde från och med höstterminen.

Nyttjade av bidrag från Statens kulturråd om 0,4 miljoner kronor påverkar periodens utfall inom såväl intäkter som kostnader.

Kulturskola och kulturstöd

Kulturskola och kulturstöd prognostiserar ett utfall enligt budget.

Den främsta osäkerheten i prognosen är kulturskolans elevintäkter där all fakturering avseende höstterminens kurser ännu inte skett.

Utfallet för perioden avviker positivt om 0,1 miljoner kronor vilket huvudsakligen beror på att kostnader för kulturevenemang inte fördelar sig jämnt över året.

Nyttjade bidrag från Statens kulturråd om nästan 0,6 miljoner kronor påverkar periodens utfall inom såväl intäkter som kostnader.

Träffpunkt

Träffpunkten prognostiserar en negativ avvikelse om 0,1 miljoner kronor som beror på ökade personalkostnader i samband med sjukfrånvaro. Prognosen ligger i linje med periodens utfall.

6.3 Alla prognoser

Sammanställningen nedan visar nämndens budget och prognos per verksamhet vid respektive prognostillfälle.

Ansvar (mnkr)	Budget helår 2023	Prognos 1 Helår 2023	Prognos 2 Helår 2023	Prognos 3 Helår 2023
Nämnd och förvaltning	-5.7	-5.7	-5.7	-5.8
Anläggningar och föreningsstöd	-52.7	-52.7	-53.2	-51.4
Ungt fokus	-11.4	-11.4	-11.4	-11.1
Bibliotek	-16.9	-16.9	-16.9	-16.9
Kulturskola och kulturstöd	-14.1	-14.1	-14.1	-14.1
Träffpunkt	-3.0	-3.0	-3.0	-3.1
Summa Kultur- och fritidsnämnden	-103.8	-103.8	-104.3	-102.3

Prognosen för helåret innebär att nämnden aviserar en positiv avvikelse för 2023 om 1,5 miljoner kronor. Jämfört tidigare prognos är detta en förbättring om 2,0 miljoner kronor. Som tidigare redogjorts för beror förändringen på en erhållen gåva om 1,8 miljoner kronor samt ett konstaterande om att 0,2 miljoner kronor av erhållna driftmedel för investeringsprojekt inte kommer att nyttjas.

7 Investeringar

Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 40,2 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 24,3 miljoner kronor. Avvikelsen återfinns främst inom projektet ny servicebyggnad på Enebybergs IP där medel kommer att ombudgeteras till 2024. Projektet förvärv konstgräsplaner där osäkerheten innan genomförd värdering var stor beträffande rimligt värde. Projektet med byte av konstgräsplaner blev mer förmånligt tack vare att vald leverantör såväl producerar som installerar konstgräs. Projektet som avser att bygga en luftsluss in till ishallen på Stockholm kommer att begäras för ombudgetering till 2024 för att säkra intern projektledning.

Projekt	Utfall Aug 2023	Budget Aug 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse Budget - Prognos	Avvikelse mot budget helår %
8822 Skateyta	1.8		1.8		1.8	
8835 Svervicebyggnad Enebyberg	3.2	12.6	3.8	18.9	-15.1	80%
8846 Ispist utebana Stockholm	0.0					
8848 Belysning planer	0.2	0.7	1.1	1.1	0.0	0%

8849 Luftsloss ishall Stockholm		1.1		1.7	-1.7	100%
8850 Planerat underhåll Anläggningar	1.9	1.5	2.2	2.2	0.0	0%
8851 Luftavfuktare ishallar	0.6	0.6	0.9	0.9	0.0	0%
8852 Larm Stockholm	0.0	0.3	0.5	0.5	0.0	0%
8853 Byte konstgrässystem	5.5	7.6	6.6	11.4	-4.8	42%
8854 Förvärv konstgräsplaner	20.4	16.7	20.4	25.0	-4.6	18%
9501 Maskininköp IP	1.5	1.1	1.6	1.6	0.0	0%
9502 Inventarier inomhusidrott	0.0					
9503 Inventarier utomhusidrott	0.4	0.2	0.4	0.3	0.1	33%
9504 Inventarier KFN	0.1	0.6	0.9	0.9	0.0	0%
Summa Alla projekt	35.7	43.0	40.2	64.5	-24.3	38%

8822, Skateyta

Danderyds kommun erhöll under våren en skatepark som gåva. Bokföringstekniska skäl gör att gåvans värde bokförs som en investeringskostnad. I driftredovisningen finns motsvarande intäkt.

8835, Servicebyggnad Enebybergs IP

Projektet avser att riva och ersätta befintlig servicebyggnad från 70-talet. Till följd av marknadsläget med stigande inflation, höga materialpriser och brist på material har projektet försenats då inkomna anbud legat över beslutad budgetram om 20,0 miljoner kronor. Kultur- och fritidsnämnden beslutade 5 september 2023 att föreslå kommunstyrelsen att bevilja nämnden att omdisponera 4,0 miljoner kronor från projekt "Byte konstgrässystem" för att kunna genomföra projektet. Projektet är angeläget då befintlig servicebyggnads status och funktion är undermålig. För rivning, deponi samt bodetablering med flera som kommer att ske under 2024 äskas 1,3 miljoner kronor till driftbudgeten. Projektet beräknas klart under våren 2025.

8848, Belysning planer

Byte till LED-belysning för minskad elförbrukning samt övrig drift och underhåll. Ingår som beslutad åtgärd för 2023 inom miljö- och klimatprogrammet. Avser totalt fem fotbollsplaner på

Stockhagen IP, Danderydsvallen och Djursholms IP. Osäkerhet råder beträffande kostnadsläget vilket kan innebära att belysning inte byts på samtliga planer 2023.

8849, Luftsluss ishall Stockholm

Projektet som innebär att bygga en luftsluss för ismaskinen in till ishallen kommer att flyttas fram till 2024 för att säkra tillgång till intern projektledning. Därav en positiv avvikelse om 1,7 miljoner kronor för 2023.

8850, Planerat underhåll IP

Avser ett flertal mindre projekt för underhåll av investeringskaraktär. Främst ny beläggning på allvädersbanor på Stockhagens och Djursholms IP samt utbyte av bevattningssystem på 11-mannaplanen på Enebybergs IP för effektivare vattenanvändning. Det senare utgör del av åtgärder inom miljö- och klimatprogrammet.

8851, Luftavfuktare ishallar

Befintliga luftavfuktare ersätts med nya som har större kapacitet och förbrukar cirka 25 procent mindre el vid samma effekt. Ingår som beslutat åtgärd för 2023 inom miljö- och klimatprogrammet. Ishallen i Enebyberg har fått nytt system installerat under första kvartalet. Installation i Stockhagens ishall planeras under fjärde kvartalet 2023.

8852, Larm Stockholm

Installation av centralt utrymningslarm för ishall, café och servicebyggnad. Projektet slutförs 2023.

8853, Byte konstgrässystem

Utbyte av konstgräs på Enebybergs IF:s två planer samt Stocksunds IF:s två planer. Projektet är under slutförande. Tack vare att vald leverantör såväl tillverkar som installerar konstgräset prognostiseras en positiv avvikelse om 4,8 miljoner kronor.

Kultur- och fritidsnämnden arbetar enligt kommunens miljö- och klimatprogram och söker därmed mer miljöanpassat konstgrässystem. Då behov och önskemål om året runt spel finns kommer dock de två 11-spelsplanerna att fortsatt bestå av konstgrässystem med gummigranulat. I dagsläget finns inte något alternativ som lämpar sig för vinterspel på våra breddgrader. För de två mindre 7-spelsplanerna har granulatfritt system installerats vilket minskar behovet av gummigranulat med cirka 100 ton.

8854, Förvärv konstgräsanläggningar

Kommunfullmäktige beslutade 12 december 2022 (§ 204) att kommunen skulle förvärva konstgräsanläggningarna på idrottsplatserna Danderydsvallens IP, Djursholms IP, Enebybergs IP, Stockhagens IP samt idrottsplatsen vid Danderyds gymnasium. Övertagandet ägde rum 3 april 2023. Positiv avvikelse om 4,6 miljoner kronor.

9501, Maskininköp IP

Avser arbetsmaskiner till idrottsplatserna.

9503, Inventarier utomhusidrott

Avser fotbollsmål och matchklockor till idrottsplatserna.

9504, Inventarier KFN

Avser vid behov inköp av inventarier till verksamheterna.

8 Risker

Inflation och effektiviseringskrav

Inflationsläget medför att de årliga effektiviseringskraven på nämndens verksamheter ökar. För verksamhetsåret 2023 har nämnden kompenserats för pris- och löneökningar med 2 procent samtidigt som lokalhyrorna har ökat med 10,9 procent. Verksamheterna har i 2023 års budget genomfört de kostnadsminskningar och produktivitetsökningar som bedöms vara möjliga utan beslut om minskade servicenivåer. Förvaltningen ser inför budgetåret 2024 små möjligheter att kunna hantera beräknade hyreshöjningar om 7,9 procent samtidigt som nämnden kompenseras med 1 procent för pris- och löneökningar. Därtill kan kommande beslut i kommunfullmäktige medföra att fler lokaler överförs till kultur- och fritidsnämnden, vilket riskerar att nämndens känslighet för kostnadsökningar ytterligare ökar. Kultur- och fritidsnämndens kärnverksamhet vänder sig till föreningslivet, barn och unga samt äldre. Dessa grupper är generellt sätt mindre resursstarka varför det blir problematiskt för nämnden att överföra sina ökade lokalkostnader genom att höja föreningshyrorna och/eller genom att minska de kontanta föreningsbidragen.

Effekter av övertagande av föreningarnas konstgräsplaner

I april 2023 övertog kultur- och fritidsnämnden föreningarnas konstgräsplaner. Det finns fortsatt osäkerhet om vad detta innebär för kostnader och intäkter på helåret. Framst gäller detta intäktssidan där utfallet per delåret tyder på att intäkten blir lägre än beräknat.

Effekter av ett eventuellt övertagande av skolornas idrottshallar

Kultur- och fritidsnämnden har svarat på en remiss över förslag om förändrad ansvarsfördelning vid inhyrning av idrottsytor. Nämnden konstaterade att en sådan förändring kommer att öka administrationen. Utan tillkommande resurser i form av ökade driftanslag måste kvalitet och servicenivåer väsentligt minskas och en aktiv uthyrning kommer inte att kunna bedrivas.

Effekter av införande av valfrihetssystem enligt LOV för fritidsträffen och träffpunkt Enebyberg

Kultur- och fritidsnämndens fritidsträff i Träffpunkt Enebyberg är en verksamhet som omfattas av kommunfullmäktiges beslut om införande av valfrihetssystem. Bildningsförvaltningen har inte ansökt hos socialnämnden om att bli godkänd utförare eftersom ersättningen per nivåbedömd ungdom skulle bli betydligt lägre än enligt nu gällande avtal. Träffpunktens verksamheter arbetar integrerat genom att dela lokalytor, personal samt aktiviteter och är sålunda resursmässigt beroende av varandra. Enligt uppgift från socialkontoret ska ingen ungdom behöva byta verksamhet utan ges möjlighet att gå kvar enligt gällande avtal. Träffpunktens verksamheter riskerar i förlängningen att äventyras allt eftersom deltagarna i fritidsträffen växer ur verksamheten och de ekonomiska förutsättningarna därmed förändras.

Resultat av ny upphandling avseende drift inomhusbad

Efter genomförd statuskontroll av Mörbybadet har tekniska kontoret bedömt att byggnaden inte med rimliga ekonomiska förutsättningar kan förvaltas efter år 2032. I kommunens strategiska lokalförsörjningsplan 2023–2032 står att behov finns att utreda ett nytt badhus i centrala Danderyd samt att tidplan för ett nytt badhus är oklar. Avtalet med entreprenören som driver inomhusbaden går ut 30 juni 2024. Innan dess måste förnyad upphandling ske. De osäkerheter som är förknippade med Mörbybadets framtid kan komma att inverka negativt på resultatet av kommande upphandling.

Regeringens satsning på fritidskort

Regeringen vill satsa på en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga och har därmed gett fem myndigheter ett gemensamt uppdrag att under året ta fram de grundläggande förutsättningar som krävs inför ett införande under 2024. Fritidskortet ska innehålla ett värde som kan användas som betalning för barn och unga i åldrarna 8–16 år för fritidsaktiviteter. Satsningen kan vara ett stöd för förvaltningen och föreningarna i arbetet att nå ut till barn och ungdomar som inte redan är aktiva.

Riktade bidrag via Statens kulturråd

För bibliotek och kulturskola är erhållna bidrag från Statens kulturråd en förutsättning för att bedriva ett aktivt utvecklingsarbete. Under 2023 har verksamheterna nästan 2 miljoner kronor till förfogande. Dessa medel är mycket välkomna, men blir en allt viktigare del för verksamheten, något som på sikt kan öka sårbarheten om bidragen minskas.

9 Bilagor

1. Uppföljning av aktiviteter – Halvår 1 2023 för kultur- och fritidsnämnden